

POWIAT WOLSZTYŃSKI ROLNICTWEM STOI

Powiat wolsztyński położony jest w południowo-zachodniej części województwa wielkopolskiego. Zajmuje obszar 680 km², z czego ponad 58% stanowią użytki rolne, a około 30% lasy. Na terenie powiatu mieszka około 55 tysięcy osób. Wolsztyn, stolica powiatu; ma 14 tysięcy mieszkańców. Przez miasto przebiega ważna droga łącząca Poznań z Zieloną Górą; pociągi osobowe kursują na liniach łączących Wolsztyn z Poznaniem, Leszmem i Zbąszyniem. W skład powiatu wchodzi trzy gminy: Przemęt, Siedlec i Wolsztyn; na jego terenie znajduje się jedno miasto i 73 wsie sołeckie.

Podobnie jak na całym Niżu Polskim, ukształtowanie terenu jest tu pochodzenia polodowcowego. Łądogłód skandynawski kilkakrotnie nasuwał się z północy na ten obszar i następnie w wyniku ocieplenia klimatu topniał, powodując pojawienie się ogromnych mas wody i pozostawianie naniesionego materiału. Powiat wolsztyński znajduje się na obszarze należącym do najmłodszego zlodowacenia (tzw. bałtyckiego), które zakończyło się około 15 tys. lat temu. Z tego powodu występują tu urozmaicone formy ukształtowania powierzchni.

Płyną tu niezbyt obfite w wodę rzeczki (Szarka, Dojca). Niewielka dolina Dojcy rozszerza się ku południowi i leżą w niej dwa duże jeziora.

Historia powiatu wolsztyńskiego jest nietypowa i dość skomplikowana. Wielokrotnie jego obszar był pomniejszany lub wzbogacany. Po drugim rozbiórce Polski (1793 r.) władze pruskie z części powiatu kościańskiego utworzyły powiat babimojski, którego siedzibę w 1887 r. przeniesiono do Wolsztyna. Obejmował on 253 miejscowości, w tym 7 gmin miejskich (Wolsztyn, Babimost, Kargowę, Kopanicę, Kębłowo, Rostarzewo i Rakoniewice) i 34 obszary dworskie.

5 stycznia 1919 r. Wolsztyn został oswobodzony przez

oddziały powstańcze. Na mocy Traktatu Wersalskiego powiat babimojski został podzielony: 714 km² przyznano Polsce, a 286 km² pozostało w granicach Rzeszy Niemieckiej. Liczba ludności powiatu w okresie międzywojennym wynosiła od 48 661 osób w 1921 r. do 49 600 w 1939 r. Istotną część mieszkańców stanowiły osoby narodowości niemieckiej. Ich odsetek wynosił 20%, a w niektórych miejscowościach, jak Boruja, Szarki, Komorówko, Solec Nowy czy Głodno przekraczał 80%. W Wolsztynie oraz Rakoniewicach żyły także niewielkie grupy ludności żydowskiej.

Po wyzwoleniu w 1945 r. do powiatu przyłączono gminy Babimost, Kargowę i Ciosaniec, a gdy w 1950 r. utworzono województwo zielonogórskie weszły one w jego skład. Granice powiatu po niewielkich korektach ustaliły się w 1955 r. W tym samym roku wprowadzono nowy podział administracyjny likwidujący gminy, a na ich miejsce utworzono 22 gromady. W 1973 r. ostatecznie zlikwidowano gromady i powiat

podzielono na 4 gminy: Mochy, Siedlec, Rakoniewice i Wolsztyn. W 1975 roku powiat podzielono pomiędzy trzy województwa: leszczyńskie, poznańskie, zielonogórskie. Odrodzony powiat wolsztyński powstał 1 stycznia 1999 r.

Jedną z podstawowych gałęzi produkcji dającą utrzymanie wielu rodzinom i dostarczającą na rynek pokaźne ilości żywności i innych produktów jest rolnictwo. W powiecie wolsztyńskim rolnicy gospodarują na ok. 39,5 tys. hektarów użytków rolnych w ponad 3,9 tys. gospodarstwach. Poglówie bydła to 20 300 szt., w tym ok. 7 800 szt. krów, trzody 182 tys. szt., w tym ok. 8 tys. szt. loch. Roczna produkcja sięga ok. 400 tys. szt. tuczników. W powiecie jest także ok. 700 szt. owiec i ponad 630 szt. koni.

Powiat wolsztyński słynie także z drobiarstwa. Ilość obiektów i wysokość produkcji klasyfikuje go w czołówce kraju. W zakładzie Wylęgu Drobiu „Hama-Bis” wylęga się

Starosta wolsztyński – Ryszard Kurp (trzeci z lewej) ze statuetką Złoty Laur – Laurus Aureus, przyznaną przez KPŻ – KPJ i P.W. „INTERFUND” Sp. z o.o.

Śluz na rzece Dojcy – służy poprawie turystyki wodnej

Wspólne zdjęcie władz powiatowych i młodych sportowców przy nowej bieżni tartanowej

miesięcznie około 5 mln szt. piskląt, tj. ponad 60 mln szt. rocznie. Produkcja drobiu to:

- 40 ferm - 71 kurników, tj. 1,5 mln szt. niosek, 450 mln szt. jaj rocznie
- 38 ferm - 58 kurników, tj. 6,4 mln szt. brojlerów, 12 800 ton mięsa kurzego
- 12 ferm - 25 kurników, tj. 300 tys. szt. indyków, 3 000 ton mięsa indyczego.

Dodatkowym źródłem dochodu dla rolników jest uprawa grzybów, głównie pieczarek. Na ponad 60 tys. metrów kwadratowych uzyskuje się rocznie ponad 4,5 tys. ton produktu kierowanego na rynek wewnętrzny i do krajów Unii Europejskiej. Przybywa gospodarstw uprawiających warzywa takie jak cebula, szparagi i inne. Na terenie powiatu jest 19 gospodarstw agroturystycznych, kilka następnych przygotowuje się do ich utworzenia.

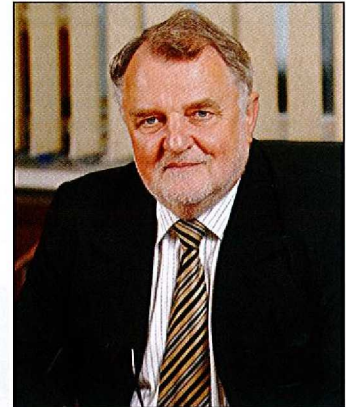
Dyplom uznania Summa Cum Laude (Z najwyższą pochwałą) dla Starostwa Powiatowego w Wolsztynie

wyróżnień i nagród dla rolników. Dla przykładu: na dziewięć edycji konkursu o miano Wielkopolskiego Rolnika Roku aż cztery statuetki „Siewcy” przypadły rolnikom powiatu wolsztyńskiego. W różnych gałęziach produkcji rolnej: hodowla

trzody zarodowej, różnorodność i wysoka jakość produkcji, uprawa i sprzedaż grzybów, ogrodnictwo i kwaciarstwo.

Rolnicy tego powiatu wykorzystują nowe możliwości, związane z członkostwem Polski w UE szkółąc się na różnych rodzajach kursach i wykładach. Korzystają także z dopłat i programów unijnych, poprawiając infrastrukturę produkcyjną i przetwórczą, rozbudowując i modernizując swoje gospodarstwa, wymieniając sprzęt rolniczy na nowocześniejszy, wydajniejszy i tańszy w eksploatacji.

Najważniejsze inwestycje gospodarcze, które w minionych latach zrealizowano w powiecie wolsztyńskim, to przebudowa drogi powiatowej nr 3813 Stary Widzim – Kębłowo – Świętno oraz obiektu mostowego w ciągu tej drogi, budowa boiska sportowego przy Zespole Szkół Zawodowych w Wolsztynie w ramach programu

*Ryszard Kurp
– starosta wolsztyński*

Budowa Kompleksu Sportowego „Moje boisko – ORLIK 2012” oraz boiska sportowego przy Zespole Szkół Ogólnokształcących i Profilowanych w Wolsztynie w ramach programu Budowa Kompleksu Sportowego „Moje boisko – ORLIK 2012”. Obie inwestycje zostały zrealizowane przy współudziale finansowym państwa, Urzędu Marszałkowskiego i samorządu powiatowego.

Budowa Warsztatów Terapii Zajęciowej w Wolsztynie oraz remont bieżni tartanowej przy Zespole Szkół Technicznych i Rolniczych w Powodowie i remont śluzy na rzece Dojca – to kolejne inwestycje w powiecie. Ta ostatnia ma służyć poprawie infrastruktury turystycznej poprzez budowę czterech pomostów do cumowania sprzętu pływającego oraz remont urządzeń do śluzowania.

AGRICULTURE – THE PILLAR OF THE WOLSZTYŃSKI DISTRICT

The wolsztyński district lies in the south-western part of the Greater Poland province. It covers an area of 680 km², 58% of which constitute arable land with forests taking up approximately 30% of the area. There are about 55 thousand people living within the district. Wolsztyn, the district's capital, has 14 thousand inhabitants. The district includes three communes: Przemęt, Siedlec and Wolsztyn, as well as one city and 73 villages.

The district's history is unusual and quite complicated. Its area was reduced and expanded numerous times. Wolsztyn became the district seat (of the babimojski district at the time) in the year 1887. After several transformations of the national and regional administration, the finally restored wolsztyński district – in its present shape – was created on the 1st of January 1999.

One of the district's primary branches of production is agriculture. Farmers manage 39,5 thousand hectares of arable land divided into over 3,9 thousand farms. There is

a large number of cattle and other livestock. The annual production of porkers reaches 400 thousand heads.

The district is famous for its high quality poultry production. There are many thousand heads of layer hens, hatchlings as well as broiler chickens and turkeys in over 150 hen houses. Egg production exceeds several million annually. Mushroom cultivation is also a well developing branch.

Farming employs approximately 14 thousand inhabitants of the district. Farms pride themselves in their high production levels and quality. Farmers take advantage of European Union resources and modernize their farms, equipping them with better and more effective food production machinery.

In recent years several important investments were made in the district; they were mainly aimed at improving the sports and tourism infrastructure.

Pulpety, goląbki, zupy i sosy są w ofercie firmy

Piecarki i salatkę to specjalność firmy LABIMEX

Dużą popularnością cieszą się soki i napoje pod nazwą LABUS

ŁABIMEX Sp. z o.o.

ul. Zdrowia 9, 64-234 Przemęt, tel. (65) 549-66-74

Firma ŁABIMEX jest wiodącą polską firmą prywatną, zajmującą się przetwórstwem spożywczym. Powstała w 1990 roku jako niewielki zakład rodzinny Łabińskich. Siedziba firmy zlokalizowana jest w Przemęcie, a zakład przetwórstwa spożywczego w Buczu w powiecie wolsztyńskim, w bliskim sąsiedztwie czystego ekologicznie Przemęckiego Parku Krajobrazowego. Po 20. latach działalności ŁABIMEX posiada 3 niezależne oddziały, zajmujące się przetwórstwem spożywczym, produkcją stolarki PCV oraz wytwarzaniem betonowych elementów budowlanych.

Dział przetwórstwa spożywczego ma w swojej ofercie szeroką gamę produktów pieczarkowych w różnych opakowaniach, produktów warzywnych, zup, dań gotowych, sosów, soków, nektarów i napojów owocowych. Firma bazuje na zdrowych, polskich surowcach. Do produkcji skupuje się pieczarki od lokalnych producentów, a warzywa i mięso od sprawdzonych producentów rolnych i z przetwórstwa mięsnego. Firma nie stosuje konserwantów.

Wyroby marki ŁABIMEX wyprodukowane są ze specjalnie zagęszczonego przecieru z dojrzałych i aromatycznych pomidorów, świeżych warzyw, naturalnych przypraw i ziół z dodatkiem świeżych pieczarek lub mięsa. Kompozycje świeżej, zdrowej i smacznej marchewki z aromatycznymi owocami tworzą soki LABUS o przyjemnym zapachu i doskonałym smaku.

Firma, certyfikowana w zakresie ISO i HACCP, przygotowuje wyroby o parametrach dostosowanych do indywidualnych potrzeb każdego klienta. Dobra, niekwestionowana jakość, konkurencyjne ceny, terminowość dostaw oraz miła obsługa nabywców sprawiają, że przetwory firmy ŁABIMEX są znane i cenione w kraju i za granicą. Pozyskując dotacje unijne, firma wyposażyła zakład w specjalistyczne i nowoczesne urządzenia do przetwórstwa spożywczego. ŁABIMEX poszerza i stabilizuje krąg stałych odbiorców, jednocześnie jest otwarty na różne formy współpracy handlowej.

Firma została nagrodzona Konsumentem Znak Jakości oraz wyróżnieniem nadanym przez Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej za Najciekawszy Wyrób Spożywczy Roku. Produkty firmy ŁABIMEX można spotkać w sklepach całej Polski.

Siedziba zakładu firmy LABIMEX w Buczu

ŁABIMEX is a leading Polish private company, which deals with food processing. It was founded in 1990 as a small family company of Łabiński family. It seated in Przemęt, whereas the food processing plant is placed in Buczu in Wolsztyń powiat, near the Przemęt Natural Landscape Park. After 20 years of business, ŁABIMEX has three independent branches, which deal with food processing, PVC frames manufacturing and concrete construction elements manufacturing.

The food processing branch offers a large variety of mushroom products in different packaging, vegetable products, soups, ready meals, sauces, juices, nectars and fruit drinks. Mushrooms for production are bought from local pro-

ducers, vegetables and meat are taken from farmers and meat processing companies. Preservatives are not used in the production process.

The company acquired ISO and HACCP certificates. The production is adjusted to the costumers' needs. High quality, affordable prices, deliveries on time and likeable staff make the company's preserves known and appreciated in the country and abroad. Acquiring EU funding, the company equipped its facilities with modern specialized devices for food processing.

ŁABIMEX was awarded with Consumer Quality Mark and given the title of The Most Interesting Food Product of The Year.

„AGROFIRMA” SPÓŁDZIELCZA

ul. Wolsztyńska 5, Wroniawy, 64-200 Wolsztyn, tel. (68) 384-24-17

„Agrofirma” Spółdzielnica we Wroniawach jest znakomitą przykładem dostosowania się byłej spółdzielni produkcyjnej do zasad gospodarowania w nowych warunkach społeczno-gospodarczych po wejściu Polski do Unii Europejskiej.

„Agrofirma” zatrudnia 95 pracowników. Dysponując nowoczesnym sprzętem rolniczym, uzyskuje bardzo wysokie wyniki produkcyjne. Gospodaruje na 1808 hektarach użytków rolnych, w tym 800 hektarów łąk.

W produkcji roślinnej specjalizuje się w uprawie zbóż na potrzeby własne, a także rzepaku uprawiając go na ponad 300 hektarach. Zajmuje się hodowlą bydła: prawie 240 krów mlecznych daje roczną produkcję ponad 1.800.000 litrów mleka. „Agrofirma” rozwija też hodowlę bydła mięsnego.

Trzoda chlewna, to produkcja w cyklu zamkniętym: ponad 16 tys. tuczników rocznie od sprowadzonych z Austrii loch. Hodowla jest wspomagana: własną mieszalnią pasz (około 600 ton miesięcznie), własnym gabinetem weterynaryjnym, własnym punktem inseminacji trzody.

Firma posiada zakład utylizacji, współpracując z inspekcjami weterynarii i ochrony środowiska, nieszkodliwia odpady pochodzenia zwierzęcego z ubojni, punktów gastronomicznych i handlowych.

Nowoczesny opryskiwacz o rozpiętości „ramion” kilkunastu metrów służy do chemicznej ochrony upraw

Dobre warunki chowu krów mlecznych zapewnia przestronna obora

Budynki mieszkalne i gospodarcze w estetycznym otoczeniu

Zakład utylizacji z chłodniami dla potrzeb „Agrofirmy”

„Agrofirma” cooperative in Wroniawy is an excellent example of adaptation of a former production cooperation to the rules of running of a farm in the new socio-economic conditions after Poland joined the European Union.

„Agrofirma” hires 95 employees. Having modern farming equipment, it has great production results. The cooperative farms on 1808 hectares of arable land, including 800 ha of meadows. As far as plant production is concerned, the cooperative specializes in cultivating cereals for its own needs, it also cultivates canola on over 300 hectares. The cooperative breeds cattle: almost 240 cows give over

1.800.000 liters of milk every year. It also develops meat cattle husbandry.

The considerable position of pigs is proved by production of over 16 thousand porkers in closed cycle, bred from sows imported from Austria. Having your own veterinarian office, pig insemination facility and feed mixing plant (approximately 600 tons per month) helps in getting such good results.

The company owns a utilization plant and neutralizes animal waste from slaughterhouses, gastronomy and retailers, in cooperation with veterinarian and environmental protection inspectorates.

GOSPODARSTWO ROLNE STANISŁAW SZUKALSKI

Nieborza 27, 64-212 Siedlec, tel. kom. 601-162-607

Budynek mieszkalny obok zabudowań gospodarczych

Obszerne podwórze pozwala na swobodne manewrowanie pojazdami

Część gospodarcza jest równie estetycznie utrzymana jak mieszkalna

Jedną z podstawowych gałęzi produkcji, dającą utrzymanie wielu rodzinom i dostarczającą na rynek pokaźne ilości żywności i innych produktów, jest rolnictwo. W powiecie wolsztyńskim rozwijają się wszystkie jego dziedziny, ale szczególnie dobre wyniki osiąga tu drobiarstwo, plasując powiat w czołówce krajowej, a także uprawa grzybów, głównie pieczarek. Rocznie uzyskuje się ich ponad 4.500 ton z przeznaczeniem na rynek krajowy i na eksport do krajów Unii Europejskiej.

W ponad 3.900 gospodarstwach indywidualnych i w 4 spółdzielniach produkcyjnych znajduje zatrudnienie około 14.000 mieszkańców. Doskonałe rezultaty osiągają także rolnicy zajmujący się hodowlą trzody chlewnej i bydła, w tym również hodowlą zarodową.

Przykładem wzorowej hodowli trzody chlewnej może być Gospodarstwo Rolne, prowadzone we wsi Nieborza przez Stanisława Szukalskiego wraz z żoną Marią i synem Stanisławem. Specjalizuje się ono w produkcji trzody chlewnej od prosięcia do tucznika, dostarczając ich rocznie 12.000 sztuk. Dzięki nabyciu odpowiednich maszyn i urządzeń do produkcji i przechowywania paszy dla trzody chlewnej, gospodarz uzyskuje wystarczającą jej ilość dla zaspokojenia potrzeb hodowanych zwierząt.

Gospodarstwo rolne Stanisława Szukalskiego, które liczy 1000 ha, w tym 150 ha łąk, zatrudnia 35 osób. Dodatkowo prowadzi w Kargowej gorzelnię produkującą spirytus, przerabiając 1000 ton żyta miesięcznie.

Tuczniaki przebywają w przestronnej i funkcjonalnej chlewni

One of the major branches of production, which provides for many families and delivers enormous amounts of food and other products into the market, is farming. All of its fields are being developed in the wolsztyński district, but especially good results are achieved by poultry farming, as well as the farming of mushrooms, mainly champignons.

Approximately 14.000 inhabitants are employed at over 3.900 individual farms and in 4 production cooperatives. Exceptional results are also achieved by farmers of livestock. An exemplary livestock farm is the Agricultural

Farm owned by Stanisław Szukalski with his wife Maria and their son Stanisław in the village of Nieborza. The farm specializes in the production of livestock from piglets to porkers, delivering 12.000 heads of livestock per year. The farmers acquire a sufficient amount of feed for the bred animals from their own fields.

Stanisław Szukalski's farm, which covers the area of 1000 ha, including 150 ha of meadows, employs 35 people. Additionally, Szukalski operates a distillery in Kargowa, which processes 1000 tons of rye every month.